

С благодарност за труда ви!

С вяра в успеха! С надежда за бъдещето!

Честит фирмен празник, скъпи арсеналци!

От ръководството на „Арсенал“ АД

трибуна

arsenal® 10

29 септември 2017 г. • година VII • брой 167

Приемник на в. „Заводска трибуна“
Издание на „Арсенал“ АД

Издателски съвет:

Николай Ибушев, Янко Запрянов,
Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия:

Деляна Бобева - гл. редактор, Диана
Нейчева, Мария Рашкова,
Гърволета Петкова, Мария Пискова,
Миран Маденджиян, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ
„Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ 100, офис 8 (срещу Митницата)

Николай Ибушев

изпълнителен директор на „Арсенал“ АД - Казанлък

ВПК СИ ВЪРНА ДОБРИТЕ СТАРИ ВРЕМЕНА

Сбъдна се мечтата ми да създаваме собствени кадри.
Без кадри никой нищо не може да направи.

Продължава на стр. 3, 9

Впередното навечерие...

Той започна 21-та си година начело на големия влак - „Арсенал“.
Дълга композиция, с тежки, взривоопасни товари. И за много дълъг път. По ирония на съдбата или защото неговата винаги е била такава - да живее в трудно, но интересно време, началото било на 9-ти септември 1997 година.

Тогава поема „кормилото на влака“ и тегли машината вече две десетилетия. Години, в които имаше от всичко. И никога не е било лесно. Нито в жестоките времена на големи съкращения и свиващи се пазари, нито когато „ножицата се отвори“ и предизвикателствата станаха огромни. Нито когато „Арсенал“ се сви на под 5 хиляди души или сега, когато набъбна до 11 хиляди.

„Влакът „Арсенал“ не е за всеки. И не може да го кара всеки.

И сигурно затова всяка година, навърх празника на „Арсенал“, с интерес се очаква онова, което Първият, Главният ще каже. За влака, неговата посока, тунелите и всички, които имат отношение към пътя му.

Някак улучихме с метафората преди година и тя е на път да се превърне в един от синонимите на голямата марка „Арсенал“.

Която отдавна казва на света много.
А и на мярка, с която се мери благосъстоянието на цял един регион и хляба на десетки хиляди души.

И всичко това е съществена, важна част от стълбовете на националната ни сигурност.

ДО Г-Н НИКОЛАЙ ИБУШЕВ, ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „АРСЕНАЛ“ АД

УВАЖАЕМИ Г-Н ИБУШЕВ,
СКЪПИ АРСЕНАЛЦИ,

Като кмет на община Казанлък, за мен е повод за голяма радост да Ви поздравя със 139-та годишнина на едно от водещите предприятия в икономиката на България!

Забележителните 93 години от историята на „Арсенал“ и 139 години от създаването му са неразривно свързани с Казанлък и неговите жители, преплетени в стотици съдби на поколения, отдали труда си в цеховете на фирмата - лидер у нас.

Празникът тази година ще бъде запомнен и с още една добра новина, която съм щастлива да споделя с Вас. След много сплотени усилия на Община Казанлък и местния бизнес, вече имам възможността да Ви покана да станете част от новия Технически колеж на Казанлък към Технически университет - София.

Позволете ми да изразя своята надежда, че кадрите, обучени в новото учебно заведение в нашия град ще допринасят за икономическите успехи на бизнеса в региона, включително и на „Арсенал“ АД. Защото вярвам, че за развитието на успешния бизнес инвестициите в материалната база са толкова важни, колкото и инвестициите в човешкия ресурс.

Знаещите и можещите хора са бъдещето не само на Вашето предприятие, а на всички нас, жителите на Казанлък, за да живеем в още по-красива и благословена Долина.

Използвам възможността да изразя увереност, че успешното партньорство между Община Казанлък и „Арсенал“ АД ще намери своето развитие в нови, по-сериозни измерения по пътя на знанието, професионализма и компетентността за Доброто на Казанлък и неговите хора!

Пожелавам на всички Арсеналци да носят с чест и гордост името на марката, да бъдат здрави и успели казанлъчани!

Честит празник!

ГАЛИНА СТОЯНОВА
КМЕТ НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

Подкрепа

КАЗАНЛЪК

През годината многобройни бяха дарителските жестове на „Арсенал“ АД и групата „Експерти за Казанлък“. Един от най-големите бе финансовата помощ, която дружеството и групата „Експерти за Казанлък“ оказаха на ПМГ „Никола Обрешков“ за ремонт на сградата и доизграждане на новооткрития корпус на Националният център по природо-математически науки.

Освен емоцията от факта, че помагаш на бившето си любимо училище, тъй като голяма част от настоящия ръководен екип на „Арсенал“ и „Арсенал 2000“ са възпитаници на казанлъшката Математическа гимназия, друг мотив за подкрепата бе, че на младите и талантливите следва да се подава ръка. А в училището, ръководено от Красимир Дамьянов, който е част от състава на групата „Експерти за Казанлък“, такива са всички.

Сред сериозните дарители на училището тази година, оставил лична лепта от 25 хиляди евро за закупуване на оборудване за два кабинета по информационни технологии, е Тенчо Шиков, казанлъчанин, представител на просперираща руска фирма.

За младия предприемач да подаваш ръка на бъдещето е задължение за всеки интелигентен човек, който държи на бъдещето на родната си.

Церемонията по откриването на новия Национален център по природо-математически науки бе уважена от министъра на образованието Красимир Велчев, голяма част от „Експерти за Казанлък“, бивши ученици на ПМГ, родители, представители на различни институции.

ЖИВ Е И ЩЕ ПРЕБЪДЕ!

Изпълнителният директор на „Арсенал“ Николай Ибушев лично поздрави участниците в тази годишна среща на ветераните на Завод 5, организирана по традиция на 6-ти септември. Денят на Съединението, и в навечерието на фирмения празник на казанлъшката оръжейница. Срещата започна с едноминутно

на фирмата Николай Ибушев към гостите в залата на ресторант „Капитал“ в самото начало на срещата. Близко 50 машиностроители, работници и специалисти, минали професионалния си път в структурите на този арсеналски завод, дойдоха на събитието, за да се видят

учили от вас, го има „Арсенал“ и днес! Вашите съвети се пазят и сега. Защото ви имаше вас, ние успяхме да издигнем „Арсенал“ до най-голямото предприятие в България. Особено сме щастливи, че това е не само най-голямото предприятие с най-голямото производство, но и най-красивото пред-

да сте живи и здрави вие и вашите семейства!

Изпълнителният директор на „Арсенал“ представи пред ветераните сегашния производствен профил на завода, който вече се ориентира към дейността на останалите заводи във фирмата, пряко ангажирани с производството на специална продукция. „Завод 5 превключи на военни релси. Там е пазарът, там са поръчките. Такива са днешните условия. Неэффективно е да се поддържа производство на едва няколко фрези годишно след промените, настъпили в последните десетилетия на световните пазари. Затова, като ръководство, взехме и осъществяваме решението Завод 5 да бъде това, което е сега“, обясни Ибушев. „В България никъде няма такива нови технологии, които ние вече прилагаме в Завод 5“, съобщи още изпълнителният директор пред ветераните, които посрещнаха думите му с бурни ръкопляскания. „Арсенал“ не може без Завод 5, благодаря ви, че успяхме! Живи, здрави и на здраве!“, приключи топлата си реч изпълнителният директор, като покани, както всяка година, арсеналските ветерани да дойдат на празника на 29-ти септември.

Добро здраве и много настрояване пожела на гостите и директорът на Завод 5 инж. Петър Щирианов. „Завод 5 го има и това значи много!“, каза той в обръщението си, пред което по традиция представи и свършеното в завода през последната

технология за електростатично мокро боядисване, освен ползването на праховото боядисване от миналото. Въведени в експлоатация са 20 цифрово-програмни машини, което е нова стъпка в увеличаването на производителността на труда. С това цифровите машини с програмно управление, закупени през последните 9 години в Завод 5, вече са близо 320, а обработващите центри – 18 на брой.

„Завод 5 стана привлекателно място за работа. Привличаме кадри дори от подалечни места, като Габрово и Раднево, Стара Загора и Хасково. Средната зарплата за последния месец – август, на тази година достигна 944 лв. на човек. Имаме добавки от 18 % премия за всеки, 30 % за стимулиране на пълното присъствие през целия месец работни дни и 60 лв. на човек ваучери за храна, осигуряваме безплатни почивки при пълен пансион нощувки и храна ол инклузив в хотела на „Арсенал“ в Несебър, следваме фирмената социална политика, отчете още инж. Щирианов. Директорът благодари от името на работещите в Завод 5 на ръководството на „Арсенал“ АД, в лицето на изпълнителния директор Николай Ибушев, за вниманието и бързата реакция при решаване на възникналите производствени и социални потребности и гарантира пред ветераните: „Ние няма да изменим на стила си да решаваме отговорите си задачи с ангажираността и професионализма, който на-

Изпълнителният директор на „Арсенал“ Николай Ибушев лично уважи срещата на ветераните

мълчание в памет на бивши колеги, които вече не са на обичаната от всички традиционна септемврийска сбирка, чиято история е на повече от 10 години.

„Благодарение на всички вас

с колеги и приятели, да си припомним успехите и да споделят надеждите си за доброто бъдеще на Завод 5 и „Арсенал“.

„Аз също съм се учил от вас, от вас са се учили

приятелите, което впечатлява с вида си и най-видните ни гости!“, благодари Николай Ибушев на ветераните, пред които призна, че се чувства сантиментално свързан със Завод 5, където не само той лично се е учил като главен инженер от специалисти като инж. Неделчо Братоев, но и където е работил и неговият баща, основател на фрезовото производство, технолог и началник ОТК.

„Наученото от вас продължавам да използвам, тези методи на работа са незаменими. Завод 5 има незаменими технологии, конструктори и проектантите. Завод 5 работи със сложна техническа документация, която постоянно се обновява, включително и документация, разработена от самите вас!“, изтъкна още Николай Ибушев по време на срещата с ветераните, които той зарадва с констатацията, че заводът се развива много добре в последните години и има чудесна перспектива. „Завод 5 е жив и ще бъде още дълго време жив!“, каза в обръщението си изпълнителният директор, който приветства: „Да си пожелаем здраве! Нека отложим поне с 25 години едноминутните мълчания...“

година след срещата през 2016-та. Завод 5 за една година се промени много, увеличихме се с още един цех, познат навремето като „цехът на стрелата“, изцяло обновен с ново оборудване, топлоизолация, осветление, подова настилка и всички битови удобства в духа на фирмената социална политика, обяви директорът инж. Щирианов. Произвеждат се детайли за комплектоване на специализираните изделия. Завод 5 вече е газифициран като основен корпус. Реконструирана е познатата като „японска“ бояджийна на завода, където е усвоена

следихме от всички вас!“

Срещата по традиция се организира от синдикалното ръководство на КНСБ в Завод 5. Поздрави поднесе и председателят на КНСБ в „Арсенал“, машиностроителят по професия и сърце Атанас Бозов, който откри събитието. И тази година настрояването на ветераните, които с годините, за съжаление, все повече оредяват, се погрижи за музиката си Васил Глутников, който ги посрещна и този път с любимата на всички песен „Добре дошли, приятели!“.

Диана Рамналиева

Стефан Дамянов дари на „Арсенал“ три албума личен архив

Три албума със снимки, документиращи историята на Завод 5, дари бившият генерален директор на казанлъшката оръжейница през 70-те години на 20-ти век инж. Стефан Дамянов, кмет на Казанлък 2003-2011 г. Дарението той връчи лично на изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев по време на традиционната среща на ветераните от Завод 5 на 6-ти септември тази година. Снимките, подредени в албумите на Дамянов, са от периода на основаването на Завод 5, производството на 10-хилядната заводска фрезмашина, представени са и моменти от контактите с Тулските оръжейни заводи. Единият от албумите е запечатан в снимки производствената номенклатура на Завод 5 в годините на голямото производство на металообработващи машини – фрези, пробивни машини, програмни стругове, обработващи центри. „Радвам се, че „Арсенал“ е категорично водещ в системата на българските военни предприятия, че сте направили толкова много в решаването на проблема с кадрите и повишаването на тяхната квалификация, за което ще спомогне изключително и новият Колеж на Технически университет, за който вие работихте много“, обрна се Дамянов към изпълнителния директор Николай Ибушев, който от своя страна благодари на Стефан Дамянов за жеста, обеща първ да разгледа албумите и да ги връчи за съхранение във фирмения музей. По повод приноса на арсеналското ръководство за откриването на Технически колеж в Казанлък, което бе обявено наскоро, Ибушев каза още: „Работихме много, цели седем години! И успяхме, най-после успяхме! Стотици хора ще завършат техническото си образование в колежа и голяма част от тях ще бъдат хората от „Арсенал“. Защото няма друга такава добра „ковачница“ за машиностроителни кадри в града и региона“.

Дамянов бе официален гост на срещата на ветераните на Завод 5.

и на наученото от вас, Завод 5 го има и днес!“, обрна се с непокритата сърдечна емоция изпълнителният директор

много хора и с наученото от вас и вашите колеги продължаваме успешно напред. И – защото сме се

Сбъдна се мечтата ми...

Г-н Ибушев, миналата година по време на фирмения празник използвахте метафора за „Арсенал“ като влак, излязъл от тунела. Получихте и такъв сувенир. Как пътува влакът „Арсенал“ тази година? Що за път измина?

- Пътят е една година вече извън тунела. Пътуваме с наклон нагоре и посока напред. Нагоре и само напред! Няма връщане назад.

Наскоро излезе официална информация, че през миналата година българският ВПК е отчел рекордни нива на износ на продукция си. „Арсенал“ е най-голямото и структуроопределящо предприятие в него. На фона на тази статистика за износ на продукция за над 1 млрд. евро, къде е мястото и каква е заслугата на „Арсенал“ за това?

- „Арсенал“ - Казанлък има сериозно участие в този износ. Позволете ми да спестя обаче цифрите. За рекорди също не бих говорил и ще се мотивирам. Според информацията, сме стигнали 1 млрд. евро под формата на продукция. Да, това е с пъти в повече в сравнение с други години. Но проблемът е, че не милиардът е много, а че нивата преди са били много малки. Базата, изходната точка е била много малка. Сега бих казал, че износът е нормален. Според мен, днешните нива говорят не за това, че военната ни индустрия е надскочила себе си, а за един ренесанс, връщане на старото положение по отношение нивата на продукцията. Ето ви едно сравнение: преди години „Арсенал“ е изнасял за около 250-300 милиона долара продукция. Но проблемът е, че сегашните 250-300 млн. долара не са равни на онези от преди. Те са били много повече, доларът беше поскъп. Така че, според мен, ВПК си върна добрите стари времена. Но смятам, че да говорим за рекорди е пресилено. Разбира се, че би било рекорд, ако си имал лоша година и всяка следваща е по-добра от лошата.

Безспорно много неща се направиха в социалната политика на дружеството и през тази година за арсеналци: нови столове, подаръчни ваучери, нови възможности за увеличение на размера на работната заплата, социални облекчения, инвестиции в инфраструктура, в спортни съоръжения. Стана правилно доброто развитие на фирмата и перспективите й за нови пазари пряко да се отразяват върху социалните придобивки за работещите във фирмата. Какво да очакват арсеналци в тази посока през новата година?

- Много пъти сме говорили

за това какво правим през годината и за хората, и като инвестиции във фирмата, затова само ще шрихирам основното. Продължаваме с ремонтите на столовете за хранене, ремонтираме и ще продължим да ремонтираме и влагаме огромни суми в стари цехове. Направили сме едно значително благоустройство на фирмения стадион и хората ще видят това на празника. Продължаваме обратна практика и традицията всяка година да излъчваме първенци от колектива на дружеството, които да са пример за следващата година. Над 2 хиляди души и тази година от „Арсенал“ почиваха на базата в Несебър, запазили и добрата практика там безплатно да почиват в началото и края на сезона най-добрите ни работници и служители. През годината на няколко пъти за голе-

Новата стипендиантска програма ще обхване няколко десетки служители и работници от „Арсенал“. В процес на обсъждане са и конкретните й параметри, но за нас е от изключително значение и ние сме много доволни, че тази кауза на „Арсенал“ и на кмета на Казанлък, тази моя мечта от 7 години, вече е факт: Казанлък да има професионален колеж, който да подготвя кадри за нуждите на местната промишленост и основно за машиностроенето.

През 2017 година на практика „Арсенал“ реализира две свои мечти и инвестиции в бъдеще: Студентската програма и създаването на Машиностроителен колеж в града. Две възможности, в които Вие лично имате изключително сериозен принос. Кога очаквате първите резултати от това и доволен

Обновеният фирмен стадион

мите празници работещите в дружеството получили завишени стойности на ваучерите за храна, като тази наша практика и традиция ще продължи и през следващата година. През годината направихме сериозна инвестиция в откриването на нов, голям паркинг и по този начин увеличихме още общата площ за паркиране на автомобили от работещите в дружеството и вече смело можем да кажем, че това стана на няколко хиляди квадратни метра. И това е вид социална придобивка, защото практически не сме длъжни да го правим, но ние го правим, с цел да улесним нашите служители. Арсеналци вече разполагат с близо 2 хиляди места за паркиране, което никак не е малко за мащабите на града. Отделно от това и паралелно с друга наша програма - за студенти в ТУ - София, към филиала в Пловдив, сега откриваме и още една, нова стипендиантска програма за работещите в дружеството. Тя ще има отношение към създадения нов Колеж по машиностроене, който е към Техническият университет в София. Това е още една възможност за нови знания и нова квалификация за нашите служители, нова възможност те да се усъвършенстват.

ли сте от семената, които се посяха в тази посока?
- Да, вече е факт Колежът по машиностроене и той ще започне своята работа в Казанлък в края на октомври. Заслугата за това, отново ще го кажа, в голяма степен е на „Арсенал“. Знае се сградата, мястото, предстои да се направи ремонт, със сигурност няма да е лесно, като всяко начало ще има и трудности. Но няма как да не съм доволен, защото усилията ни от 7 години се увенчаха с успех. Вече има резултат.

Какви са технологичните новости тази година във фирмата по отношение на ново оборудване, нови разработки?

- През настоящата година заедно с колегите успяхме и вкарваме много ново оборудване за отделни цехове, както и съвсем нови технологии, благодарение на специалистите в „Арсенал“. Не мога да не спомена тук и конкретни хора със заслуги в тази посока: инж. Красимир Кръстев и разработеното от него нестандартно оборудване, на Васил Вълчев от Завод 5, на инж. Петър Щиранов - за изработката на новите машини, инж. Янко Запрянов, на когото основно дължим това, като отговорящ за иновационното технологично оборудване. Твърдя, че тези нови технологии, които вкар-

ваме и разработваме, ги имаме само ние в страната. И съм много благодарен на колегите за усилията и всеотдайността в тази посока. Специално искам да отбележа разработката на инж. Красимир Кръстев от Завод 5, защото тя е на много високо ниво. Ненапразно той е в тазгодишната Алея на първенците, сред всички 51 първенци. Номиниран е еднотушно.

За Вас лично кой е най-големият успех на „Арсенал“ през тази година?

- Трудно е да се определи най-големият. Той не е един. Много са. Успехът на „Арсенал“ през тази година е комбинация от много други по-малки успехи. Открихме нови цехове през тази година, нови складови бази, продължаваме обновяването и разширяването на заводите 3 и 4. Предстои да започнем работа и за нови складове на Бузово кале, защото развитието на производството налага

за оптимизма. Най-важното е, че нашият оптимизъм има за основа в „Арсенал“ един прекрасен колектив от мениджъри, прекрасна хилядна армия от специалисти, инженери, работници. Познавайки тези хора, аз продължавам да съм оптимист, че напред ще вървим напред, както е сега. Вярвам на хората около мен.

Но има и още нещо: опитът, който натрупавме в ръководенето на такова сложно предприятие и наслоените процеси, въткани в плътта на „Арсенал“. Този опит, трупан с времето и годините, също е част от разковничето за успеха на дружеството. Защото не е достатъчно само да закупиш ново оборудване, да построиш нови цехове, но това трябва да се окомплектова с ноу-хау и организация на производството, за да се превърне цялата тази технология в нови изделия. Опитът на хората, на специалистите, на работниците и ръководителите, е другата част от разковничето на успеха.

Накъде върви „Арсенал“ в следващата година?

- Напред и нагоре по пътя на локомотива. В никакъв случай отклонение, да не говорим за завой назад.

А накъде гледа Николай Ибушев?

- Към едно добро бъдеще, за което съм мечтал и за което съм оптимист. Да са живи и здрави всички работещи тук, семействата им, за да могат спокойно да работят. И да продължаваме в същия дух - неуморим, творчески, арсеналски.

Стана традиция на всеки фирмен празник Николай Ибушев да има добра новина за работещите в дружеството. Каква е тя за този празник?

- Че най-после мечтата ми да създаваме собствени кадри започва да има все по-реални измерения. Защото да създаваш собствени кадри, а не да разчиташ само на държавата, е изключително важно нещо. Много фирми в света от нашия бранш, и не само, са принудени да си създават сами кадрите, защото се оказва, че нивата на образованието не удовлетворяват спецификата на тези фирми. „Арсенал“ е една изключително специфична фирма, сложна за управление, със сложни процеси и комплицирани взаимовръзки. Ние най-после започваме да създаваме собствени си кадри, което, според мен, е една от добрите новини. Казано е: кадрите решават всичко. Без кадрите никой нищо не може да направи. Затова съм изключително доволен от създаването на Машиностроителния колеж. Държам много на кадрите и на тяхното създаване, на усъвършенстването им. И това е съществена част от политиката на „Арсенал“. Надявам се, че това ще допринесе за още по-доброто бъдеще на фирмата.

Деляна Бобева

В спомените на Стефан Дамянов...

СИМБИОЗАТА КАЗАНЛЪК – „АРСЕНАЛ“: ДОМ В СЪРЦЕТО НА ГРАДА

Първата копка на Дома на културата „Арсенал“ в градския център на Казанлък е направена преди 43 години, спомня си инж. Стефан Дамянов, по това време – през 1974-та, главен директор на казанлъшката оръжейница, а от 2003-та година – два мандата кмет

чително голяма! Но въпросът не бил само в парите. Дамянов искал повече – Дом в сърцето на града.

Ямаков поставил условие: „Домът на културата да не излиза от площадката на предприятието!“. Нашенци обаче не склоняват – те искат дом не само за арсенал-

делегати при Ямаков постигат победа: генералът дава картбланш на казанлъшкия Дом на културата, вдигнат от „Арсенал“.

Над 10 милиона лева „гълтнали“ строителството на Дома на културата

Той трябвало да приюти 1 200 души арсеналски са-

мето специалист с казанлъшка връзка, който, освен професионално, да бъде свързан с делото на Дома и емоционално.

28 метра сцена заложил арх. Кожухаров: „Ще бъде като в Народния театър!“, мечтаел авторът на уникалното културно съоръжение, което днес е факт и се използва вече 25 години. Архитектът, както и Дамянов, действали с размах. Сградата има цялата инфраструктура, подходяща за малки и големи събития, театрални спектакли, концерти, конкурси, шоу-програми, прави се въртяща се сцена, оркестрина за оперна и симфонична дейност, базата е оборудвана за репетиционна работа, включително балетна, подходяща е за конгресна дейност, камерни концерти, изложби, има помещения и за складове, ресторант и сладкарница. „Кръстиме малката зала Зала за съвещания, трябваше все пак да оправдаем факта, че този дом е фирмен, че фирмата е производствена. Изразът „Камерна зала“, типичен за изцяло културен обект, можеше да смути ръководствата, от които зависеше финансирането и реализацията на проекта“, спомня си още Стефан Дамянов.

Самият той, както и хората, прокарвали тази идея, са го правили в духа на традицията за живот на симбиозата: Казанлък – „Арсенал“ – Казанлък! „Заводът“, както казанлъчани наричат своята фирма-семеиство, се е сраснал с града и градът се е сраснал с него, не могат един без друг“, казва още бившият кмет на общината. Той се радва, че традицията – „Арсенал“ да дава на гра-

Работата на Общината и Фирмата за удовлетворяване на потребностите на работещите извън предприятието намира израз в темп от 1000 градски апартамента годишно, строени по онова време, от които за арсеналци – по 150 – 200 жилища на година. 10 детски градини се вдигат тогава, значителна част от които – с помощта на „Арсенал“. Надлезът към фирмата също се прави тогава. В излизането от тежките години на прехода, по време на управлението на кмета Дамянов и по негова лична инициатива, Общината успя да докара газ до Казанлък, да стартира инфраструктурата за синьото гориво и сега вече и „Арсенал“, и други фирми се газифицират, което е голяма стъпка напред, отчита човекът, прокарал някога решението за Дома на културата.

„Считам, че ръководството на Общината през целия период на историческото съществуване на „Арсенал“ в гр. Казанлък и до сега се ръководи от разбирането, че, подпомагайки действията на „Арсенал“, а и на останалите предприятия в града, се създават условия за развитието на Общината като цяло. И обратното – „Арсенал“ дава огромни средства за развитието на Казанлък и пряко, и косвено, и тогава, и сега“, казва Дамянов, работил като кмет в първите години на представителството в Общинския съвет на водената от изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев група „Експерти за Казанлък“.

„Препоръките на арсеналската група съветници, техните предложения и участието им при взимането на експертно точни и позитивни решения за настоящето и бъдещото развитие на общината са много важни за Казанлък“, сподели още в навечерието на праз-

И сега

Първа копка на ДК „Арсенал“ – 14.XI.1975 година. Отляво надясно са: Костадин Сандев от „Арсенал“, Таньо Донов – охрана на труда към профкомитета на завода, Никола Рачев (в профил) – ръководител на танцовия състав на „Арсенал“, Стефан Бозаджиев – културно-масовик към профкомитета на града, Бончо Миланов – фотограф и киномеханик на завода. Снимката е от личния архив на Стефан Бозаджиев.

на община Казанлък. Прекрасното съоръжение, което и до сега специалистите отреджат като база за провеждането на големи културни събития, за малко да остане непостроено, разказва Дамянов. Проектът бил прекалено мащабен за ръководството на тогавашното ДСО „Металхим“, от което е част и „Арсенал“. Това наложило поредица от „совалки“ за срещи с неговия генерален директор – ген. Георги Ямаков. Отначало той бил твърдо против строителството на толкова голям обект, при това, по настояването на казанлъчани – извън територията на военния завод. Ръководството на оръжейницата обаче не се отказало. Не и Стефан Дамянов. Когато представял проекта на Ямаков, генералът е направил втрещен: „Какъв е този театър...?“, недоумявал той... След много убеждения от страна на Дамянов и печелившата му, почти дипломатическа словесна корекция, че това не е театър, а по съветската терминология – „дом на културата“ на голямо предприятие, генералът дал съгласието си в строителната програма на ДСО – то да се запише този обект със стойност от 4 милиона и 300 хиляди лева! Сумата за такъв културен обект е изключи-

ци, но и за целия град, не само за събития в обедните почивки, но и за истински културен живот по образеца на големите градове. Днес Дамянов се усмихва, когато се връща към спомените за „одисеята“ Дом на културата, но не крие, че въпросът с Дома тогава е могъл да му коства работата. Битката не е малка. В разговорите, които Дамянов тогава започва с шефа на „Металхим“, се налага да бъдат включени повече агитатори в полза на Казанлък. Така групата от лобисти за вдигането на днешния ДК „Арсенал“ се увеличава и на следващата си среща с легендарния шеф Ямаков Дамянов води и партийна подкрепа в лицето на тогавашния партиен секретар на Казанлък Петко Влаев и Христо Шанов, окръжен секретар на БКП. „Успяхме да убедим ген. Ямаков обектът да се изгради в града на площадката, където сега се намира. Подкрепа получихме и от министъра на машиностроенето Тончо Чакърлов/професионално свързан преди това с Казанлък, с НИТИ и „Арсенал“/ и Пеню Кирацов, тогава секретар на ЦК на БКП и преди това – главен инженер на „Арсенал“. Тримата

моделци от целия спектър на заводския културен живот – от театъра, през танцовия състав, народния и духов оркестър, народен и смесен хор, естрадна група и прочие... 24 хиляди души бил по време на управле-

нието на инж. Стефан Дамянов целият персонал на оръжейницата – в Казанлък, в околните селища и в производствените площадки, пръснати из цялата страна. 24 гримьорни проектирал авторът на Дома, столциният архитект Коста Кожухаров. Намирането му също не било лесна задача. Дамянов го издирил покрай съпругата му, казанлъчанка. „Стар софиянец с аристократичен дух!“, спомня си сега експертът на Казанлък 2003-2011 г. Нарочно потърсил и ангажирал навре-

да и градът да дава на „Арсенал“, не е спирала никогата. Оръжейницата отстъпва на града и проектираните енергомощности в огромния ТЕЦ, за съжаление, вече затворен безвъзвратно.

Битката за изнасянето на ТЕЦ-а, както и на Дома на културата, извън „Арсенал“, Дамянов води заедно с други милеещи казанлъчани, на които дължим ценни придобивки, които и сега служат ежедневно на хората. На първо място сред тях е тогавашният кмет Станчо Коев.

ника на „Арсенал“ Стефан Дамянов, твърдо убеден, че отколешното сътрудничество между оръжейницата и местната власт, плод на което е и Домът на културата, продължава да дава резултати в полза на казанлъчани и е сигурна гаранция за доброто бъдеще на града и общината. Като много други казанлъчани, празника на „Арсенал“ Дамянов преживява и като празник на Казанлък. И пожелава много нови успехи. И от сърце поздравява: „Честита 139-та годишнина на „Арсенал“!

Диана Рамналиева

СЛАД/КАР/КИТЕ НА „АРСЕНАЛ“

Това са най-сладките ръце на „Арсенал“. От сутрин до следобед всеки делничен ден те са в сладкот. Бъркат, пекат, режат, нареждат, сиропират, украсяват.

С много старание и любов. През ръцете им ежедневно минават средно между 40 и 60 торти. Месечно има-няма 900-920 торти. С леки отклонения от „нормата“ през февруари, за сметка на януари и предпразничните дни. Тогава стават буквално луди, защото се налага да насмогват на празници в аванс. Трите чифта най-сладки ръце стават всяка сутрин между 5 и 6 часа и в седем и половина вече са на сладката си вахта. Така до 13 часа, когато издават всичко.

Общото между трите чифта сладки ръце са ведрите и живи очи. И чевръстината. И идването в „Арсенал“ почти по едно и също време. И нелюбовта по сладкото.

Трите заедно правят около 170 килограма. И малко над 100 години.

И редят личните си торти

всеки арсеналски рожденик получава своята фирмена торта - подарък от арсеналското ръководство. Една

и разпределение, сглобки, посвещава ме Мергюл в тортената специфика.

Всяка от тях има два часа

добра инициатива и идея на изпълнителния директор Николай Ибушев, вдъхновена от фирмена курабейка преди 3 години, по време на среща с арсеналските първенци. За Мергюл, Валя и Надя това не е просто работа, а ежедневно удоволствие. Нищо, че понякога от него болят ръце, кръст и навсякъде ти мирише на ванилия.

и половина, за да зареди маса с 15 торти-заготовки: изпечени блатове, нарязани, сглобени, сиропирани. После са украсата и реденето на фирменото лого от захарно тесто.

Особено напрегнато им е в понеделник и петък, когато поемат и „почивните рожденици“.

При струпването на празници е същото. Тогава на

майчиния път - работи като пицар в градска пицария.

Валя и Надя са още и майки с ранноучилищни трепети.

Независимо, че и трите признават, че „претрупват“ собствените си торти или заради многото работа си ги правят на следващия ден, споделят, че с много възне-ние и трепет редят тортите за рождениците, торти за специални поводи и специални хора, сладки софри за големи празници. Така ще е и този път. Триото им ще се отчете подобаващо за коктейла на първенците в навечерието на арсеналския празник. Нищо, че на деня дават вахта на скара, вместо на масата с тортени блатове.

Този занаят изкушава, споделя Надя.

Преди да ги открие шефката на Централния стол

Йонка Велчева за „сладката кауза“ на „Арсенал“, и трите майсторки трупат солиден сладък опит в различни сладкарски цехове: Мергюл 22 години е част от сладкарския цех на Хлебозавода в Казанлък, а Надя и Валентина идват от местна фирма за сладки изделия.

Идват, виждат, опитват и остават.

Заради работата, заради хората, колектива, грижата, марката.

Заради усещането, че си ценен.

Когато не редят торти и са насмогнали на грижите по дома, трите слад/кар/ки на „Арсенал“ мечтаят: за пътувания, приключения, бабинство или просто избират компанията на интересна книга.

И не се изкушават от торти. Денят им е торта.

Деляна Бобева

Днес да почерпят!

Днес, в деня на „Арсенал“, двоен празник имат 40 членове от неговия почти 11-хиляден колектив. Работници и служители, за които фирменият празник съвпада и с личните им рождени дни.

Прекрасен повод да споделят щастието си с колеги, приятели, близки.

Бонус за днешните рожденици, освен традиционните торти-подаръци, ще е и близо 3-часовата празнична програма на стадион „Арсенал“, дар от ръководство на фирмата към всички арсеналци - настоящи и бивши.

На рождениците - да са здрави, весели, честити!

Да илядят - в годините напред и в „Арсенал“! :))

Честит рожден ден!

Станчо Иванов - 3/130
Кольо Стойчев -
отдел КПП - 5/305
Иван Матанов - 5/132
Васил Белчев - 2/210
Коста Костадинов - 0/591
Марийка Атанасова - 0/592
Минчо Дрянков - 0/591
Айтен Мехмед - 4/120
Йордан Йорданов - 0/100
Петрана Крушева - 2/160
Иванка Михайлова - 1/105
Таня Стойчева - 4/120
Анка Загорова - 0/169
Кольо Стефанов - 6/160
Маринка Карагяурова - 6/106
Мария Бахова - 0/310
Татяна Георгиева - 4/150
Стефан Гитев - 3/102
Лилияна Тончева - 2/110
Ирина Зъмова - 4/170
Златка Христова - 1/ 100
Ахмед Балъкч - 1/123
Маруся Цветкова - 2/180
Огнян Минчев - 1/121
Пламен Найденов - 12/ 160
Анифе Ямак - 1/291
Румен Трънски - 0/165
Теодора Баланска - 5/106
Цоньо Кирилов - 12/103
Цветомира Стойчева - 1/293
Ивелина Джурджева - 3/105
Станислава Пенчева - 4/120
Цветан Цанев - 0/593
Росица Бакоева - 2/150
Ралица Паунова - 5/601
Веселина Стоянова - 0/169
Васил Балашев - 5/143
Гергана Вачева - 1/122
Александър Дамьянов - 0/162
Христо Атанасов - 5/180

Мергюл, Валентина и Надя

в три сезона - през август, октомври и януари.

Имат още една обща черта - обичат това, което правят.

Те са СЛАД/кар/КИТЕ на „Арсенал“. Отвд сладката закатка с думата, и трите са избрали с любов и желание тази професия още от ученическата скамейка.

Макар кънчевката Мергюл Шакир да е своеобразният ветеран в сладкото отделение на „Столово хранене“ в „Арсенал“. Валентина Пакова и Надя Иванова са другата част от сладкото трио. Което ежедневно празнува рожден ден. При това десетки рождени дни накуп. Стигали са и до над 100-120 в напрегнатите предпразнични дни.

Иначе, те са трите момичета, благодарение на които

Ежедневната им арсеналска Библия изглежда така:

3 яйца
150 гр. брашно
100 гр. захар /за блат/ фреш-набухватели сметана на крем - 350 гр. за една торта
50 гр. фарсетура
и шоколадови капки
50 гр. шоколад за заливка
30 гр. захарно тесто - червено или зелено
килограм Любав

За да зарадват рождениците и тортите за подарък да са готови още за първата смяна, трите слад/кар/ки запрятат ръкави от 7,30 сутринта. В 13 часа е експедицията в кашони. Имат по 10 минути за торта. В завършен вид.

Като всяко производство, и това си има организация

помощ идва и Надя Иванова. Тя е другата слад/кар/ка на „Арсенал“. Нейният ангажи-мент основно е по обедните десерти, сладка, пасти, но в луди дни и тя е на тортената вахта.

Трите слад/кар/ки дотолкова са се ошлайфали като тандем, че докато редят тортите, имаш усещането, че работят само чифт ръце.

Хармонията в движенията им е впечатляваща.

Няма как да я работиш тази сладка работа с неприязън, категорична е Мергюл, която е и най-ранобудната в триото: просто пътува от село Кънчево, в 6.20 сутринта гони автобус.

В дома й, освен нея, има още един арсеналец - щерката Мерджан, част от колектива на химична лаборатория на Завод 3. Другата щерка е поела частично по

АЛЕЯ НА ТРУДОВАТА

Милен Митков Димитров
Н-к отдел „Металургичен“ 0/470

Мария Станиславова Ненова
Зам.Ръководител направл. 0/180

Пъстра и многолика е тазгодишната Алея на първенците на „Арсенал“. Една добра традиция, забравена преди и възстановена от близо десетилетие по инициатива на изпълнителния директор на фирмата Николай Ибушев. Това не са просто снимки на 51 арсеналци, на 51 табелни номера. Това са лица и съдби, преплетени със съдбата на „Арсенал“. Това са сърца, всяко от които носи в себе си „Арсенал“ и е оставило по част от себе си тук. Част от тези лица са познати, някои дори и не са за първи път в редицата на първенците, други са изключително нови имена. Но всички те работят и са част от Големия път на дружеството, уверено поело в един друг, различен, дълъг и обещаващ път.

Яни Желязков Янев
Системен администратор

Красимир Димитров Кръстев
Ръководител отдел 0/413

Деница Иванова Цонева
Спец. продажби „Арсенал 2000“

Недко Георгиев Гичев
Ръководител изпитания 0/168

Радка Стефанова Шерлетова
Счетоводител 0/310

Стефан Пешев Генчев
Начал. въоръжена охрана 0/591

Трендафил Георгиев Чавдаров
Ръководител сектор Т0 1/104

Веселина Георгиева Сотирова
ОВВК 1/105

Стефан Георгиев Танев
Настройчик ММ с ЦПУ 1/400

Тодор Стефанов Спасов
Настройчик 1/221

Иво Петров Събев
Аргончик 1/120

Боян Цанков Овчаров
Шлайфист 1/140

Галин Стефанов Грозев
Стругар 1/110

Лалка Дечкова Стоянова
Фрезист 1/290

Стефан Благоев Динчев
Шлосер 1/240

Стойно Петков Ненов
Шлосер 1/160

Наталия Петровна Бабаджанова
Инженер производство 2/103

Николай Атанасов Христов
Ръководител ОП 2/230

Деница Симеонова Славчева
Окачествител 2/130

Милен Георгиев Богданов
Настройчик пресови ММ 2/200

Кина Ганчева Кирова
ММ/Боеприпаси/ 2/150

Богдан Рашков Стоянов
Началник ВДО 3/106

Боян Василев Ненков
Началник смяна 3/130

Гертана Тошева Гочева
Шинач 3/131

СЛАВА - 2017

За всеки един от тези всеотдайни и сърцати арсеналци ще ви разкажем в следващите 26 броя на фирмения вестник "Трибуна Арсенал". Как е намерил път в "Арсенал", какво осмисля дните му тук, с какво пълни делниците си отвъд фирмата, какво завещава на деца и внуци, какви стремежи и нови хоризонти предизвикват дните му. За поредна година всички тези арсеналски отличници бяха уважени на специална церемония и наградени лично от изпълнителния директор на фирмата Николай Ибушев и целия Борд на директорите на дружеството.

Здраве и надежда да пълнят дните ви, всеотдайни арсеналци!
И за много нови последователи.

Мариан Делев Феодосиев
МОПЕР 3/140

Пламен Велков Петков
Ел.заварчик 3/102

Георги Стефанов Ненчев
Директор завод 4

Иван Илиев Илиев
Р-л. в промишлеността 4/1024

Рашо Иванов Козарев
Началник цех 4/130

Стефна Христова Парова
Началник смяна 4/110

Христо Николов Ранчев
Зам.началник цех 4/170

Евгения Богданова Ванкина
Монтажник изд. от метал 4/120

Минчо Иванов Ковачев
Машинен оператор амуниции 4/140

Пенка Петрова Тянова
Машинен оператор експл.-ва 4/140

Ивелина Иванова Бумбалова
Машинен оператор експл.-ва 4/150

Нина Тодорова Александрова
Монтажник изделия от метал 4/160

Николай Цонев Христов
Зам.директор завод 5

Добрин Георгиев Каранлиев
Р-л. произв.поделение 5/141

Милко Петков Стойков
Настройчик ММ с ЦПУ 5/132

Николай Димитров Николов
Настройчик на ММ 5/510

Иван Атанасов Иванов
Настройчик на ММ 5/610

Петър Лалев Чернев
Настройчик ММ с ЦПУ 5/630

Неделчо Стефанов Калайджиев
Монтьор мет. машини 5/223

Жоро Николов Дърменов
Монтьор поддръжка 5/106

Димо Йорданов Георгиев
Стругар 5/372

Георги Николаев Григоров
Оператор преса за метал 5/530

Иван Димов Маринов
Началник смяна 6/130

Минка Дякова Панайотова
Шлайфист 6/110

Митко Цанев Митев
Началник цех 12/150

Снимки: Миран Маденджиян

Отново за пушката на Царя:

ЗА СЕДЕМ ДНИ КАЗАНЛЪШКИ МАЙСТОРИ
ИЗРАБОТВАТ УНИКАЛНА КАРАБИНА

„На 17 август 1944 година в Държавната военна фабрика в Казанлък е пусната вътрешна поръчка с номер 2,401. Тя е предизвикана със Заповед на началника на О.Д.В. на Военното министерство по онова време. Започва се усилена работа в оръжейната работилница с началник капитан Андрей Янакиев, в дърводелната и в други работилници на фабриката по нейното изпълнение, защото сроковете са твърде кратки. Това е очевидно от факта, че само след няколко дни – на 24 август същата година, изделята по възложената поръчка са били изработени и подготвени за изпращане...“

Това разказва в свои записки уредникът на музей „Арсенал“ в периода 1986-1998 година Стефан Бозаджиев. Кое е накарало този акуратен и перфектен в работата си историк и музеен специалист да направи свои изследвания, свързани с изработването на миниатюрната пушка за седемгодишния Симеон II? Повод са неточни информации, които са се появили във връзка с шумно рекламираното връчване през 1999 г. на пушката от бившия вътрешен министър Богомил Бонев на тогавашния директор на Военноисторическия музей полк. Петко Йотов.

Събраната информация и направените изводи на Стефан Бозаджиев днес публикуваме за първи път.

И така, още през 1990 година при издирване на материали за обогатяване историята и актуализиране експозицията на музей „Арсенал“ той открива необичайна преписка. В нея с познатия лаконичен военен стил се документира възлагането на поръчка, изработка и изпращане от Държавната военна фабрика в Казанлък на подаръци, предназначени за Царя. Тогава той прави само кратки извадки от преписката. Девят години по-късно идва еуфорията по карабината на Симеон II, а след като той става премиер на България и посещава в качеството си на такъв Казанлък, Стефан Бозаджиев се захваща по-сериозно с търсенето на истината за детската карабина – такава, каквато я намира в извадките от документите.

Бозаджиев попада на писмо, подготвено от началника на Военната фабрика с дата 24 август 1944 година до началника на Подделение 6880 – София – 4. В началото на писмото съвсем кратко и ясно се казва: „Относно: Подарък от войската на Н.В. Симеон II – Цар на България по случай една година от

възшествието му на престола на българските царе“.

Писмото е придружено от изпитателен протокол и инструкция за разглобяване и сглобяване на специално изработената карабина с дата 24 август 1944 година, подписани от инженер-химика майор Михаил Касъров, м.и. капитан Атанас Г. Атанасов и техник Михаил П. Събев. В изпитателния протокол се констатира: „Изработена в оръжейната работилница на фабриката в умален вид карабина „Маузер“ 98к /обр.93г./ № 12012 е пригодена за стрелба с бойни и маневрени патрони с калибър 7.65 мм,

равна на Стара Загора, нито дворецът или някой друг, а Министерството на войната. Заслугата на оръжейните специалисти и майсторите във Военната фабрика в Казанлък е, че много бързо и компетентно изработват, както пушката, така и останалите подаръци, част от които също са в умален вид.

В същото писмо стриктно са описани всички подаръци, поставени в два сандъка. В първия са сложени каска, кутия с маневрени патрони – 100 броя, кутия с учебни патрони – 100 броя. В сандък № 2 са карабина с ремък, шомпол, нож

жава още един документ, казва Стефан Бозаджиев. Това е Накладна ведомост № 11457 за предаване на изделята с дата 1 септември 1944 година. По тогавашната военна тер-

минология тази ведомост означава, че изпратената пушка от Държавна военна фабрика – Казанлък е заведена във вещи склад на поръчителя на изделята – Подделение 6880 – София, най-вероятно Министерството на войната. Този факт категорично потвърждава, че всички поддръци са изпратени в София и навярно са връчени на малкия Симеон, прави извод историкът Бозаджиев. Според него, посочената преписка би трябвало да се съхранява и в архива на Министерството на отбраната, ако в годините след това не е унищожена. В интерес на историческата истина, за да си изясни докрай казуса с карабината за Царя, той потърсил пълната преписка по случая, но, за съжаление, не било отговорено на запитването му.

А ето и още един автентичен спомен от човек, сви-

детел на изработването на уникалната миниатюрна карабина „Маузер“ за малкия цар Симеон в ДВФ – Казанлък. През 1996 година казанлъчанинът Иван Папукчиев пише във в. „Искра“: „През учебната 1943-44 година завърших гимназия. След бомбардировката на София на 10 януари 1944 година се преустановиха всички учебни занимания и ние завършихме и се дипломирахме още накрая на януари, вместо през май-юни. Щяха да ни вземат войници през септември и затова с моите съученици Жоро Николов и Иван Коцев постъпихме като общи работници в Държавната военна фабрика. Приеха ни в дърводелната, отдел „Ложи“. Там се изработваха дървените части за пушки.

През лятото донесоха металическите части за малка пушка и казаха, че това е подарък, който ще се даде на цар Симеон II. Понеже не беше със стандартни размери, дървените части трябваше да се изработят не на машина, а на ръка. Там работеше един дърводелец – Пиндарев, баща на художника Теню Пиндарев. Възложиха тази работа на него и той изработи приклада с ложата и полуложата. След това започна направата на кутия за подаръка. Тя беше дървена с гнезда, в които се вмъкваша пушката, ножът и комплект патрони. Кутията вътре бе облицована с кадифе. Пушката беше два пъти по-малка от оригиналния модел, детска пушка, но не играчка, а действателна. С нея можеше да се стреля. Ножът не можеше да се поставя на пушката, навярно, за да не се нарани малкият Симеон. Ножът бе с дължина 185 мм, никелиран. Широчината на острието бе 12 мм, дръжката – 60 мм. Ножът с ножницата и кожената част за прикрепване към колана тежи 100 грама“. През 1996 година, когато публикува този свой спомен, Иван Папукчиев отбелязва в ремарка „Последният жив свидетел на този факт“. Днес и този свидетел – един от уважаваните граждани на Казанлък, не е сред нас. Но затова пък неговите спомени, както и документите, които се е потрудил да издири и анализира бившият уредник на музей „Арсенал“ Стефан Бозаджиев говорят за работата, свършена от казанлъшките оръжейни майстори. И за историята на едно уникално тяжно изделие, съхранена в архивите.

Изминала дългия път на историческите превратности, днес карабината, направена в Държавната военна фабрика – Казанлък като дар за Царя, се съхранява във Военноисторически музей – София.

Юлия Младенова

7-годишният Симеон Саксбургготски

фабрикация на ДВФ – гр. Казанлък“.

Изложеното дотук съвсем категорично променя налаганите досега становища за повода и възложителя на подаръците, прави логичен извод Стефан Бозаджиев. Поводът не е рожденият ден на Симеон II, както се твърдеше, а една година от възкачването му престола – 28 август 1944 г. И поръчител на уникалния подарък не е градската уп-

с лопус, кутия със смазка, пакетче с калчица и отвертка; генералска шпага в умален вид с лопус и темляк; кутия с офицерска амуниция и малък колан. За карабината се прилага изпитателен протокол и инструкция за разглобяването и сглобяването ѝ. Следват протокол и приложение. Писмото е подписано от м.и. полк. Симеон Рангелов, началник на фабриката.

Особено внимание заслу-

ПЪРВАТА АКАДЕМИЧНА ГОДИНА В „АРСЕНАЛ“ ЗАПОЧНА

Първата академична година по Студентската програма на „Арсенал“ официално бе открита на 28 септември. 52 са студентите – работници и служители в най-голямото машиностроително предприятие в България, които вече започнаха лекции в специално подготвените за целта зали на територията на дружеството. Те са редовни студенти държавна поръчка – степен „бакалавър“ към Технически университет – Пловдив. Студентите ще се обучават 8 семестъра по специалността „Машиностроене и уредостроене“. Специалността е с насоченост към оръжейното и боеприпасното производство и се изучава единствено в Пловдивския технически университет.

Учащите се по първата Студентска програма на „Арсенал“ ще посещават лекции и упражнения, без да прекъсват производствената си дейност. На практика, целият учебен процес се пренася на територията на дружеството. Университетските преподаватели ще идват на място за лекциите, а упражненията ще се провеждат в лабораториите на територията на „Арсенал“. Всички студенти ще могат да учат и да работят, т. е. създадена е гъвкава система на обучение, която поз-

волява те да са на работните си места и да получават трудовите си възнаграждения, докато следват висшето си

нагоре, отново обучението е безплатно за студентите. За тези, които имат успех между 4.50 и 5.50, „Арсенал“ плаща 70% от таксата, а за останалите – с успех до 4.50, но са си взели изпитите - 50%.

Първите лекции на новите студенти са по математика, физика, химия, материалознание, чужд език, 3D-моделиране. Ще имат и часове по физическо възпитание, както е по норматива

ти в нашата производствена среда, защото те са кадри на „Арсенал“ и колкото са по-подготвени, знаещи и можещи, толкова по-ценни ще бъдат за фирмата и ще имат по-голям принос за нейното развитие”, казва инж. Николай Куцаров, конструктор в „Арсенал“, заел се с отговорната мисия да работи за Студентската програма на дружеството.

„Арсенал“ АД ще се включи в академичното образование в Казанлък със свои студенти в Технически колеж към Технически университет – София. Колежът официално ще бъде открит през месец октомври. За първата учебна година 35 работници и служители на най-голямата машиностроителна фирма у нас ще започнат своето обучение в колежа. Работещите в „Арсенал“ колежани ще ползват същите условия, както приетите по Студентската програма на дружеството. Ще им бъдат платени изцяло първите такси, а следващите ще зависят от успеха, ще ползват платен отпуск за обучението, ще могат да работят и да учат.

Така „Арсенал“ АД дава на работещите в предприятието възможността да се развиват като специалисти, да натрупат повече знания и умения, да имат самочувствие и стремеж към кариерно развитие.

образование.

За всички студенти по арсеналската студентска програма дружеството е поело изцяло таксата за първия семестър. През втория семестър, при успех 5.50 и

на висшите учебни заведения, които ще преминават под формата на спортен празник.

„Ние имаме интерес да подготвяме нашите студен-

И НА 84 „БУРАТИНО“ РАСТЕ, НО НЕ СТАРЕЕ

Девизът е като на нашата столица. Но сякаш още повече той приляга на една столица на детските усмивки. Такава, каквато е Детска градина „Буратино“ във фирма „Арсенал“. Капацитетът на детското заведение е запълнен до

цялата Старозагорска област. Създадена е преди 84 години и до ден днешен не е прекъсвала работата си по грижите и възпитанието на най-малките граждани на Казанлък.

95% от децата тук са на работници и служители на

собствена занималня, спални, сервизни помещения. При това сградите са разположени сред обилна зеленина, пъстри алеи от цветя, тревни площи, сред които се кипрят катерушките, пързалките, люлките.

Малките буратинчета се радват на грижите не само на учителките и на лелите, но и на фирменото ръководство. Обновяването и модернизирването на базата на детското заведение, ремонтването на сградите, осигуряването на отопление, както в градината в Казанлък, така и за филиала в Горно Черковище, закупуването на съпоставяемо оборудване се прави със средства на „Арсенал“. Синдикалната организация на КНСБ във фирмата, в лицето на нейния председател Атанас Бозов, е осигурила обучение по руски език по линия на движението „Русофили“ за желаещите деца в извънучебната дейност. „Арсенал“ отново помага – за заплащане труда на учителката, която води уроците. В извънучебната дейност децата могат да избират още и да посещават часовете по английски език, народни танци, спортни танци.

А самата учебна дейност преминава в игри, забавление, обучение и веселие. За това се грижат 12 учи-

телки, половината от които са млади хора, дори две от тях току-що са завършили предучилищна педагогика и прощупуликът в учителската професия правят именно тук. Една от учителките – Искра Спасова, работи по международната програма E-twinning, за учители. Нейният доклад за предучилищно образование е одобрен за участие в национална конференция на тема „Водим бъдещето за ръка“. Само тя и нейна колежка от Стара Загора са имали честта от цялата област да участват с доклади си в тази конференция, казва директорът на Детска градина „Буратино“ Стефка Ганчева. Тя разказва и за уникалния проект „Час по фантазия“, по който работят децата съвместно с детската писателка Милена Димова. По този проект, по идея на възпитаниците на „Буратино“, вече са създадени две приказки – „Приказка от Розовата долина“ и „Приказка за извънземното“. В момента Милена и децата се готвят да напишат и трета приказка, която да събере различните детски фантазии в едно.

„Стремежът ни е да създадем още по-добри условия за децата и да въведем новите технологии при тяхното обучение“, казва Стефка

Ганчева. За целта градината кандидатства по Националната програма „Информация, комуникация и технология в училищното и предучилищното образование“, като идеята е да се закупят мултимедийен проектор и интерактивна дъска. Иначе, всяка група е снабдена с компютър, има и интернет.

За големия фирмен празник, който „Арсенал“ АД ще чества на 29 септември, буратинчетата се стягат отдалеч. 32 деца от голямата подготвителна група ще открият празника с песента „Ще бъде“. За хилядите зрители от предприятието и за гостите на фирмата малките танцьори от „Буратино“ ще изпълнят и горещ латинотанц. „С огромно удоволствие ще участваме в празника на „Арсенал“, това е традиция, която спазваме от години и чест е за нас да покажем какво са научили нашите възпитаници, много от които са бъдещи арсеналски специалисти“, добавя Стефка Ганчева. И гледа към 85-тата годишнина на детското заведение. Тя е през 2018 година, но още отсига усилено върви подготовката за юбилейния празник на най-старото детско заведение в Казанлък и едно от първите в България.

Страницата подготви:
Юлия Младенова

възможния максимум – 176 деца, разпределени в 6 групи, обгрижвани от всеотдайния персонал на градината. 116 деца посещават заведението, разположено на територията на най-голямото машиностроително предприятие у нас, 60 са във филиала на градината в село Горно Черковище. Детска градина „Буратино“ е най-старата не само в община Казанлък, но и в

„Арсенал“ АД. Какво по-удобно за тях – да бъдат на една ръка разстояние от децата си, дори когато са на работното си място. А какво по-хубаво за малчуганите, които толкова обичат да ходят на работа с мама и тате. Освен всичко друго, „Буратино“ е единствената детска градина в града, където всяка група си има отделна сграда, всяка от които оборудвана с всички удобства –

ПРАЗНИЧНО

Честита да ни е 139-тата годишнина!
И 93-тата на „Арсенал“ в Казанлък!

Да градим и занаят с всеотдайност, качествена работа, с чест и страст общия ни дом „Арсенал“. И да не забравяме, че сме силни и успешни, когато сме заедно и сме сплотени.
Честит празник, синдикалисти, колеги, арсеналци, ветерани!

СК на КНСБ - Председател – Атанас Бозов
ФСО „Подкрепа“ - Председател – Любомир Лалев

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Ваучер Храна

Ticket

Compliments

Иднред България www.edenred.bg
Edenred Tel: + 359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

Научен форум търси креативни идеи за ВПК

„Научно-техническите съюзи за науката, техниката и сигурността - 2017“ е темата на специална научно-техническа конференция, която се организира от Федерацията на научно-техническите съюзи, Регионалния научно-технически съюз по отбранителна индустрия и сигурност, ИТС - Пловдив, със съдействието на Русенския университет, филиала на ТУ - София в Пловдив и Висшето училище по сигурност и икономика в града.
Конференцията е с тематични направления в областта на отбранителната индустрия, научните изследвания в този сектор и подготовката на кадри за отбранителната индустрия, отбраната и сигурността.
Сред останалите теми, по които могат да се изпращат заявки и резюмета за участие, са иновационните политики в отбранителната индустрия, възникването и

развитието на този вид индустрия в България, националната и международна сигурност, предизвикателствата пред националната сигурност, киберсигурността и информационната сигурност, ноу-хау в антитероризма, Европейският съюз и сигурността на неговите граници в контекста.
Тридневният форум ще се домакинства от Дома на науката и техниката в Пловдив и ще се проведе от 22 до 24 ноември тази година.
Желаещите да участват със свои доклади на форума арсеналски специалисти могат да изпращат заявки си и резюмета по темите до 20-ти октомври на следния адрес:
lilia_jekova@hst.bg
За повече информация телефони: **032/ 62 25 82** или **GSM: 0886 69 00 49**
Работните езици на форума са български и английски език.

Щъркел

Нежна радост споходи в първия месец на есента Ваня Кацарова - зам.-главен счетоводител на „Арсенал“.

Четвърти е вълнуващ и пъстър, не ще и дума, още повече, ако семейството ти се увеличи с нежно пухкаво малко човече, в случая - бебкът Велизара, първородната ищерка на Константин - син на Ваня Кацарова.

За синеоката финансистка дните преди арсеналските празници се превръщат в големи лични поводи за радост и подаръци от децата, защото в навечерието на друг, предивен арсеналски празник, проплака и първородният внук на Ваня - Христо Стоянов-джунитър, вече пораснало момче.

Да е жива и здрава малката Велизара, да покорява света по нейния начин, който ще я прави щастлива и ще радва скъпите й близки.

Честита радост!
И да се множи!

Аплаузи!

Ансамбъл „Арсенал“ на рекламните постове на фестивала в Глобал Арина, Япония 2017

За 19-ти път нашите танцьори радват с изкуството си почитателите на българския фолклор в далечна Япония. Ансамбълът, ръководен от Христо Стоянов, участва там в поредния Световен български фестивал и гостува със самостоятелни концертни програми в градовете Фукуяма, Мунаката и на остров Гото. С ансамбъла на „Арсенал“ пътува и Царица Роза 2017 - Цветелина Илиева.

На 7-ми и 21-ви октомври в ДК „Арсенал“ ще са последните два концерта от поредицата юбилейни концерти на ансамбъла, посветени на 70-тата му годишнина.

Танцьори-ветерани се събират на юбилей

Над 100 танцьори-ветерани ще се съберат на заклчителния концерт на ансамбъл „Арсенал“ на 21-ви октомври в Дома на културата „Арсенал“. Концертът, който ще е с покани, е последният от 4-те празнични концерта, посветени на 70-тата годишнина от основаването на фирмения ансамбъл.
Подготовката за големия празник е в ход. Продължава и кампанията по издирването на ветераните-танцьори и тяхното уведомяване за концерта-събитие.
С отговорната работа за това се е заела една от емблематичните танцьорки - ветеран на ансамбъла, едно от лицата му през годините - Ваня Станилова.
По-малко от месец остава до поредната танцо-

ва среща-концерт.
Вълнението и сега е голямо. Някои още се търсят. Със сигурност на 21-ви октомври хорото ще е дълго. И голямо.
За тези, които още с желание биха се хванали на него и биха се срещнали с приятели по танц, информация на **0894 222 511**.
21 октомври, 19 часа, голяма зала на ДК „Арсенал“.
Заклучителен концерт на ансамбъл „Арсенал“ по повод 70-тата му годишнина.

„Трибуна Арсенал“

ЗАВОД 1 СЪБРА В ЕДНО УСМИВКИТЕ НА МЛАДИ И СТАРИ

Обща снимка за спомен даде началото на тагзоднишната среща на ветераните от Завод 1 в „Арсенал“ на 16-ти септември. Кадърът запечата с професионални фотографски умения Иван Караваев от цех 130. Инж. Христо Стрешков, заместник по техническите въпроси на

местно с ръководството на завода и при домакинството на директора му – инж. Динко Кюмюрев, реализират септемврийската инициатива, подадена като идея от редовните сбирки на Завод 5. Тази година обаче срещата на Завод 1 бе далеч по-голяма като присъствие от тази на колегите

ки нас, защото „Арсенал“ сега просперира, изпълнява поръчки и върви напред на пълни обороти, отбеляза Стрешков, който пожела на всички здраве и успехи в работата и въпреки още много срещи в годините напред, в името на традицията.

„Завод 1 продължава дина-

Ибушев“, уточни директорът инж. Кюмюрев. През последната година в завода, който произвежда прочутия „Калашников“, са постъпили нови 450 души. Общо персоналът е около 2 400 души. „Ще е нужна още работна сила, очакваме наши работници и специалисти да повишат и квалифика-

сеналските поръчки, коментира инж. Кюмюрев. Въпрос на няколко години напред е постигането на изцяло ново техническо ниво на Завод 1, с готовност за производството и на съвсем нови изделия, прогнозира още директорът. Като фактор за подобряване на резултатите, той отчита и гъвкавата политика на диференцирани трудови възнаграждения, която мениджмънтът на „Арсенал“ разработи и прилага успешно с цел стимулиране на ефективния труд и дисциплината на работното място. „Нека бъдем здрави, да имаме силите и енергията, нужни, за да реализираме целите си, които в крайна сметка със сигурност ще доведат до издигането на имиджа на „Арсенал“ на световните пазари като модерна фирма, на която може да се разчита като на сериозен бизнес-партньор“, пожелава директорът на Завод 1 инж. Динко Кюмюрев преди празника на фирмата.

Много здраве и оптимизъм пожела и гостът-ветеран Бончо Песев. Дошъл в 1955-та година в завода, Песев отдавна е пенсионер, но с уместен пример той подчерта, че делото на ветераните-арсеналци е навсякъде във фирмата. „Всички инструменти, които ползваме и сега, са разписани от мен и от моите колеги от Завод 6“, усмихна се Песев, който благодари на всички за приноса им към развитието на „Арсенал“.

Много, много усмивки, прегръдки, целувки, смях и веселие изпълни ресторант „Капитал“ на 16-ти септември по обед, видя репортерът на „Трибуна Арсенал“, който също отнесе от срещата радостта от видяното и лични снимки за спомен.

Диана Рамналиева

снимка: Иван Караваев - 1/130

изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев, бе официален гост на сбирката в ресторант „Капитал“, на която дойдоха и много от сега работещите в завода. Владимир Чучумишев, ръководител на Отдел „Техническо развитие и иновации“ във фирмата, също уважи събитието, вече по традиция. Неотложна среща възпрепятства присъствието на самия изпълнителен директор Николай Ибушев, чиято професионална биография също е свързана с този завод. За пета поредна година КНСБ в Завод 1, съв-

им. Залата на ресторант „Капитал“ за малко да не побере дошлите предишни и сегашни над 130 работници и специалисти, обхванати от видимо добро настроение в слънчевата събота на септември.

„Добре дошли на празника!“, приветства от името на изпълнителния директор Николай Ибушев неговият заместник – инж. Христо Стрешков. „Оръжейници, машиностроители, на всички днес ни е особено приятно да се видим, да се радваме един на друг, да сме заедно! Още повече радост в днешната среща спрямо началото преди години има у всич-

кичното си развитие, работи се едновременно по няколко изделия, което създава трудности с производствената организация, заради големите поръчки, но колективът се справя чудесно“, каза директорът на завода инж. Динко Кюмюрев за „Трибуна Арсенал“. Реализира се обещаната от ръководството на фирмата политика на преоборудване с нова техника на площадката на Завод 1, съобщиха още той. „Началото на техническото обновяване е положено и продължава с усилията на мениджърското ръководство на „Арсенал“ и лично на г-н

цията си в новия Технически колеж в Казанлък“, обясни инж. Кюмюрев. Той оценява високо резултатите от фирмената политика по подбор на кадри не само от Казанлък и региона, но и от други места. Дошли са подготвени работници от Стара Загора и от по-далеч, които веднага навлизат в производството. Това улеснява дейността и вдига производителността. За година време в Завод 1 са купени голямо количество машини от ново поколение, фрези, центри, програмни стругове. Това позволява по-бързо и по-качествено изпълнение на ар-

ПАМЕТНИК НА КАЛАШНИКОВ ВДИГНАХА В МОСКВА

Паметникът е открит в началото на месец сеп-

по откриването на паметника руският министър на кул-

Паметникът на Калашников е бил открит и с водосвет, отслужен от свещеник Константин, който е заявил, че „той е създал това оръжие, за да защити родината си“.

В публичното пространство обаче са се появили и мнения, че освещаването на подобна статуя е неуместно. Създателят на най-популярната в света марка оръжие Михаил Тимофеевич Калашников почина през 2013 година на 94-годишна възраст в град Ижевск, където живееше. Погребан бе с почести във Федералния военномемориален комплекс край Москва, като на погребението му лично присъства и президентът на Руската федерация Владимир Путин.

Приживе Михаил Калашников е удостоен с редица награди, като създател на най-разпространеното оръжие в света – АК-47 (Автомат Калашников). Според някои изчисления, по света има около 100 милиона автомата.

Михаил Калашников е гостувал два пъти в „Арсенал“

- Казанлък, като второто посещение е било през 1993 година. То е документирано

дени още юбилейни монети с лика на създателя на най-популярния в света автомат,

тември, намира се в центъра на Москва, висок е 9 метра, а изображението – Михаил Калашников изработва оръжието.

Събитието бе отразено щедро в западните медии. По време на церемонията

турата Владимир Мединский е заявил, че автоматът се е превърнал в „културна марка на Русия“.

На церемонията са присъствали редица официални лица, сред които и кметът на Москва Сергей Собянин.

но със снимки, изложени в постоянната експозиция на фирмения музей, където има специално подреден кът за създателя на АК-47.

Отделно от това музеез пази и автомат Калашников в своята експозиция, с личен инкрустиран подпис на своя създател. Оръжието е закупено от изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев.

В специалния кът са подре-

както и снимки на Михаил Тимофеевич с произведени в „Арсенал“ нов автомат AR-M4SR, демонстриран през март 2003 година на изложение в Абу Дави.

Михаил Калашников е роден в селско семейство в Сибир. Започва да разработва оръжието след раняването му при битка срещу нацистите през 1941 г. Оръжието е създадено през 1947 г.

„Трибуна Арсенал“

САМЮЪЛ КОЛТ

Легендарният оръжеен конструктор, дал на света револвера

Любовта към оръжието. Самюъл Колт е роден на 19 юли 1814 г. в Хартфорд, Кънектикът, в обезпечено семейство – баща му притежавал текстилна фабрика. За пръв път Сам, както го наричали вкъщи, държал в ръцете си оръжие, когато бил на 4 години: празнувайки имен ден, родителите му му показали малък бронзов пистолет. Детето изпаднало във възторг, но не можело да разбере защо пистолетът не стреля. На следващия ден Сам намерил вкъщи барут и поправил този недостатък. Така се родила голямата му любов към оръжието. Момчето учи в обикновено училище, без особен интерес към занаятите. Повечето от времето си прекарвало над статии за барута в една енциклопедия. По-късно университетът, в който учил, едва не изгрял от смелите му експерименти.

Идеята за револвера. От 15-годишен Самюъл работел в бащината фабрика, имал достъп до всички инструменти и материали, вкл. и до огнестрелните оръжия на баща си. За да разбере как точно функционира, младежът с лекота сам ги разглобявал и сглобявал. Успял да конструира собствен галваничен елемент. Опитал се да подобри торпедото, конструирано от Робърт Фултън, но без успех. Изработил подводна мина и я пуснал в Масачузетското езеро, но тя експлодирала. Завладял от желание за приключения, той се записал като моряк на един кораб с маршрут Бостън-Лондон-Бомбай. Идеята му за многократно стрелящ револвер се родила, докато стоял на палубата и наблюдавал въртящата се рул на кораба. Като по-малък бил чул разговор между двама войници, които се питали защо няма пистолет, който да стреля пет-шест пъти без презареждане? Ловкият му ум трескаво зарботил, дори направил макет от дърво. Завърнал се в Америка с готови чертежи.

Първият макет на барабана на знаменития револвер

Първият „Колт“. Вкъщи продължил разработката на своето оръжие. Но баща му спрял да финансира изпитанията на сина си. За да събере пари, младежът гастролирал из Америка със създадената от него „весела лаборатория“, използвайки диазотен оксид, известен като „райски“ или „весел“ газ. Събрал нужната сума и продължил работата си, като наел и професионален оръжейник. Така през 1830 г. се появил револверът с въртящ се барабан Colt Paterson, по името на града, в който бил произведен. По-късно този револвер ще зададе стандартите за автоматичните пистолети M1911 и карабините AR-15, M16 и M4.

Прочутият „Колт“ има няколко предшественика, първият от които е от 1813 г., година преди раждането на Колт, но не добил популярност. Два патента били

регистрирани през 1818 г. и 1819 г. – тогава се появило понятието „револвер“, от лат. „въртящ се около оста си“.

Революцията на Колт се състояла в това, че той подобрил дотогавашните изобретения: за всеки следващ изстрел не било необ-

със скъпоценности – за подаръци на влиятелни персони. В Турция предприемчивият Колт подарил на султан Абдул-Меджид I специално изработен Colt Dragoon и си извоювал голяма поръчка, като го убедил, че руснаците от много отдавна

бил на въоръжение във флота на САЩ. Бил широко разпространен и в Дивия Запад.

унитарния патрон. През 1857 г. Х. Смит и Д. Уилсън патентовали Smith & Wesson Model 1, при който ударникът не трябвало да се задържа преди всеки изстрел и скоростта на стрелбата била многократно увеличена. За щастие на потомците на Колт, патентът им скоро

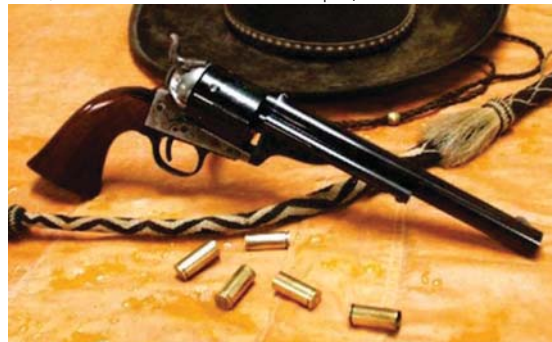

Walker

Изобретателят вече разполагал с необходимите средства, за да си построи нов завод. През 1855 г. създава в родния си град Colt's Manufacturing Company. Той въвел конвейерния начин на работа – и то половин век преди Форд! Разбил производството на множество операции, като всяка правел отделен човек. Себестойността паднала от 50 на 19 \$. Фабриката му първа започнала да произвежда резервни части за пистолети. Поръчките потекли като река, а Колт станал един от

изтекъл и Colt's Company се запазила като водеща на пазара. Но Самюъл Колт не дочакал тези времена.

Америка се прощава с Колт. Изобретателят умира 47-годишен на 10.01.1862 г. в родния Хартфорд. „От естествени причини“, писали вестниците. Погребението било за държавна сметка. На почетен караул стояли части на 12-ти пехотен полк на щата Кънектикът начело с губернатор ген. Сеймур. Америка се прощавала с Колт със залпове

най-богатите хора.

Новите версии на револвера му бързо печелили популярност. Моделът Colt Wells Fargo, малък джобен револвер, бил стабилна защита за куриерите от едноименната агенция, извършваща превози на пари, пътници и кореспонденция. Златната треска в Калифорния /1848-1856/ направила револверите „Колт“ още по-търсени. За златотърсачите револверът бил предмет от първа необходимост. Сан-Франциско се превърнал в град на пиянството и порока, стреляло се по всякакъв повод. Цената на един „Колт“ била 15 \$, а се продавал за минимум 150 грама злато. Последният револвер, пуснат от Колт приживе, през 1860 г., бил Colt Army, невероятно популярен по време на Гражданската война /1861-1865/. Струвал 13 \$, но военният министър на Северните щати С. Камерън разпоредил да се купува по 25. Линкълн бил разярен и тази „щедрост“ струвала на министъра поста му.

За Колт най-важна била продажбата, той снабдявал и двете враждуващи страни. По време на войната се родила фразата: „Ейбрахам Линкълн освободи всички хора, Сам Колт ги направи равни помежду им“.

Огнестрелните оръжия на Колт станали известни по целия свят – заради високото им качество и надеждността им. Производството им било най-масовото в света, фирмата произвеждала ок. 325 хил. револвера.

И гениите грешат. Колт не оценил навреме създаването на

от хиляди оръжия негово производство – „канонадата била като на бойно поле“, според местната преса. Променена като „Господ създаде хората, а полковник Колт ги направи равни“, прочутата фраза, според някои източници, била написана на гроба на великия оръжейник. Истината е, че, освен фамилията и датите за началото и края на живота му, на скромния надгробен паметник няма никакви надписи.

Съпругата Елизабет. Известният конструктор бил женен за Елизабет, дъщеря на свещеник. Имали 4 деца, които починали – по различно време. След смъртта на Колт, оставил състояние от 15 млн. долара, равностойно днес на 350 млн., съпругата му – мъдра, силна и предприемчива жена, оглавяла и с вдъхновение продължила бизнеса на мъжа си и той процъфтявал, особено в разгара на Гражданската война. Впоследствие с марката „Колт“ били разработани десетки модели оръжия, много от които станали култови. Сред тях са прочутият The Peacemaker и превърналият се в един от американските символи Colt Single Action Army, 45-ти калибър от модела „Миротворец“. Следовниците на Колт направили всичко възможно, за да остане той в паметта на хората като легенда.

Мария Рашкова

Консултант:

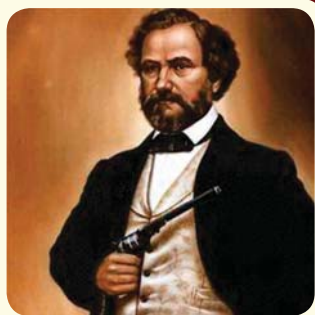
Николай Куцаров,

инженер-конструктор

по текущото производство –

„Арсенал“ АД – 5/501

Самюъл Колт /1814 – 1862/ е американски изобретател и индустриалец, забележителен оръжеен конструктор, изпреварил своето време с мисълта и таланта си. През 1836 г. създава револвера „Колт“ – първото огнестрелно оръжие с въртящ се цилиндричен барабан. Усъвършенствайки го, конструира редица негови модификации. Колт умел не само да прави оръжие, но и да го продава. Той въоръжава американската армия по време на войната с Мексико. Оръжието му било изключително популярно по време на Златната треска в Калифорния и по

време на Гражданската война в САЩ. Американските уестърн филми били немислими без револверите Colt, превърнали се в символ на Дивия Запад.

Наследник на основаната от Колт през 1855 г. оръжейна фирма Colt Manufacturing е компанията Colt Defense, която след банкрута си през 2015 г., заради рязко намалели поръчки и непосилни дългове, продължава да работи в оръжейния отрасъл.

ходимо барабанът да се завърта на ръка, а само да се натисне „петлето“ с големия пръст. Така времето между изстрелите било съкратено до секунда-две. Колт повишил и точността на стрелбата, подобрявайки балистиката на револвера си. През 1835 г. получил в Европа своя първи патент за изобретените си. През следващата 1836 г. револверът бил патентован и в САЩ.

Производството. През с. г. Колт започнал производство в гр. Патерсон, Ню Джърси. Първите револвери били с 5-гнезден барабан. Въпреки неоспоримите си достойнства, продуктът покривал Америка твърде бавно. Отказали на Колт поръчка за армията с обяснението, че револверът му е твърде бързоотстрелен. Изобретателят проявил и маркетингови си таланти. Във Вашингтон се свързал с чиновници, от които зависело купуването на оръжието. Лично обикалял оръжейните магазини, сам пишел във вестниците под чуждо име... За реклама му служела и картината с изобразен лов на животни и бой с индианци, на която се виждал неговият револвер. Но никой не бързал да купува. Издействал си среща и с президента Андрю Джексън, който лично се убедил в уникалността на револвера и дори написал препоръка. Но и това не помогнало.

Подаръчен екземпляр, поднесен от Колт на император Николай I през 1854 г.

Твърде рано било за времето, когато прочутият оръжейник, успоредно с поточното производство, ще произвежда и ексклузивни револвери, инкрустирани

използват неговия револвер. Това било истина. Преди това в Русия Колт бил уверил, че турците отдавна са въоръжени с „Колт“. В колекциите на Николай I и Александър II наистина се пазили екземпляри от револверите на Колт. Но това цяло да се случи много по-късно...

Въпреки че през 1939 г. Колт патентовал револвер, който се зареждал без сваляне на барабана, през 1842 г. първият му завод бил закрит. За пет години бил продал само няколко стотини револвера.

Изобретател по сърце. Колт бил от онези невероятни хора, които винаги намирали най-изгодното решение. Насочил се към новаторски идеи в други области.

Осен опит в създаването на огнестрелни оръжия, той боравел с експлозиви и двигатели за кораби. Започнал разработката на подводни мини – устройства за подводен експлозив, които да се задействат от разстояние и под вода. По-късно изобретателят се увлякъл по идеята за телеграф. Заедно със Самюъл Морз работел упорито за създаването на първия подводен телеграфен кабел, свързващ Ню Йорк и остров Файър Айленд. Патентовал го през 1843 г.

Колт въоръжава армията на САЩ. През 1846 г. се случило нещо неочаквано: в една битка 15 тексаски рейнджъри, стрелящи с Colt Paterson, с лекота се справили със 100-тина индианци. В навечерието на войната с Мексико кап. С. Уокър поръчал 1000 бр. от това бързоотстрелящо оръжие. Заедно с Уокър, Колт разработил нов подобрен модел – Colt Walker, считан за най-големия и най-мощен револвер. Готвейки се за войната, правителството на САЩ поръчало още 1000 – с цена от по 10 \$ повече за всяка бройка.

През 1848 г. Колт лично разработил Colt Dragoon – стреляно за кавалерията – за спешно от кон по време на движение. През 1851 г. бил пуснат Colt Navy, капсулен револвер, който

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55